

รหัสโครงการ : PDG 500001
 ชื่อโครงการ : การเปลี่ยนแปลงทางประชากร ครอบครัว และสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม
 ของชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดภาคใต้
 ชื่อนักวิจัย : อารี จำปากลาง, รศรินทร์ เกรย์
 E-mail Address : praun@mahidol.ac.th, prrgr@mahidol.ac.th
 ระยะเวลาโครงการ : 1 พฤศจิกายน 2549 – 28 กุมภาพันธ์ 2550

การวิจัยนี้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นตัวแทนประชากรในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นำเสนอข้อมูลพื้นฐานของชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดภาคใต้ ในประเด็นทางประชากร ครอบครัว และสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อใช้เป็นฐานในการต่อยอดการวิจัยต่อไป ในเบื้องต้น รายงานนี้ ชี้ให้เห็นช่องว่างที่ควรถูกทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในทุกกลุ่มประชากร ที่แม้จะแตกต่างกันในเรื่องศาสนาและภาษาพูด แต่ไม่ควรต่างกันในการเข้าถึงโอกาสของชีวิต

ข้อมูลเรื่องการเปลี่ยนแปลงประชากรและครอบครัว ระหว่างปี 2533 ถึง 2543 ชี้ว่าชาวไทยมุสลิมโดยเฉพาะมุสลิมที่ใช้ภาษามลายูอยู่ในสภาวะที่ด้อยกว่าในการเข้าถึงโอกาสและทรัพยากรในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เมื่อเปรียบเทียบกับชาวไทยมุสลิมที่พูดภาษาไทย และชาวไทยที่ไม่ใช่มุสลิม เช่น มีขนาดครัวเรือนใหญ่กว่า มีประชากรพึ่งพิงวัยเด็กและมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่า ส่วนใหญ่อยู่ในนอกเขตเมือง แต่งงานเร็วและแต่งงานมากกว่า 1 ครั้งมากกว่า มีภาวะการตายสูงกว่า และมีการเคลื่อนย้ายสูงกว่า อย่างไรก็ตาม มุสลิมก็มีสิ่งที่เป็จุดแข็งที่ควรส่งเสริม เช่น การเลี้ยงลูกด้วยตนเอง การให้นมลูกเป็นระยะเวลาที่นานกว่า เป็นต้น

ข้อมูลจากการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ระหว่าง พ.ศ. 2546-2549 เปรียบเทียบสามจังหวัดกับประเทศ โดยไม่แยกศาสนา เนื่องจากไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา พบว่า ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างประชากรในสามจังหวัดและประชาชนทั้งประเทศได้ลดลงอย่างมาก แต่โดยทั่วไปสถานการณ์ในสามจังหวัดยังด้อยกว่าระดับประเทศ เมื่อวัดจากรายได้ ค่าจ้าง รายได้ต่อหัว และสัดส่วนของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ไม่เคยได้รับการศึกษาสายสามัญเลย พบว่า จังหวัดยะลาอยู่ในสถานการณ์ที่ดีที่สุด รองลงมาคือ จังหวัดปัตตานี และนราธิวาส นอกจากนี้ สัดส่วนการมีงานทำของประชากรในสามจังหวัดสูงขึ้นมากจนใกล้เคียงกับระดับประเทศทั้งชายและหญิง ผลผลิตมวลรวมของประเทศไทย และผลผลิตจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในปี พ.ศ. 2548 พบว่ามีความแตกต่างกัน โดยที่ในระดับประเทศรายได้ที่มาจากหมวดอุตสาหกรรมสูงที่สุด สำหรับจังหวัดปัตตานีนั้น รายได้หลักมาจาก หมวดการประมง ส่วนจังหวัดยะลา และนราธิวาสมีความคล้ายคลึงกัน คือรายได้หลักมาจากหมวดเกษตรกรรม การทำงานเป็นลูกจ้างรัฐบาลมีสัดส่วนน้อย ชี้ให้เห็นว่าภาคเอกชนมีบทบาทในด้านการทำงาน และเศรษฐกิจของประชาชนสูงกว่าภาครัฐมาก ถึงแม้ว่าบทบาทของภาครัฐมีแนวโน้มสูงขึ้น

รายงานมีข้อเสนอแนะสำหรับประเด็นการศึกษาต่อไป คือ ในด้านประชากร ควรมีการฉายภาพประชากรในอนาคตของประชากรกลุ่มนี้ ให้เห็นโครงสร้างอายุของชาย-หญิง โดยแยกมุสลิมที่พูดไทยกับมุสลิมที่พูดมลายู และผู้ที่นับถือศาสนาพุทธในอีกสิบปี หรือ 20 ปีข้างหน้า และควรมีการฉายภาพมุสลิมนอกสามจังหวัดภาคใต้ด้วยเพื่อเปรียบเทียบกับมุสลิมในสามจังหวัดภาคใต้ นอกจากนี้ ควรมีการวิจัย เกี่ยวกับการย้ายถิ่นของมุสลิม ซึ่งข้อมูลที่มีอยู่ยังขาดรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของการย้ายถิ่น ส่วนในด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม งานวิจัยที่เกี่ยวกับการว่างงาน และการไม่ได้ทำงานอย่างเต็มที่ หรือทำงานไม่เต็มอรรถประโยชน์ รวมทั้งการทำงานที่เหมาะสมกับบริบททางศาสนาและสังคมในสามจังหวัดภาคใต้ ควรมีการศึกษาเพิ่มเติม และสุดท้าย ในประเด็นภาษาพูด การวิจัยควรแยกแยะความแตกต่างระหว่างการใช้ภาษาไทย กับความสามารถในการใช้ภาษาไทย และควรมีการศึกษาที่เป็นระบบในเรื่องการให้ความสำคัญกับภาษาไทย และภาษามลายูของชาวมุสลิมว่าแท้จริงแล้วมุสลิมคิดอย่างไรกับเรื่องนี้

Project Code : PDG 50O001
Project Title : Demographic, Family, and Socioeconomic Changes among Muslims in Three Southern provinces
Investigators : Aree Jampaklay, Rossarin Gray
E-mail Address : praun@mahidol.ac.th, prgr@mahidol.ac.th
Project Duration : 1 November 2006 – 28 February 2007

In this study, we make use of various sources of secondary data that population-representative to document baseline data of population in the 3 southern provinces: Yala, Patani, and Narathivat. The results from this study can be served as the basis for more in-depth research. The study points to the need for equalizing demographic, socio-economic opportunities among population regardless of religions and language used.

Data on population and family during 1990-2000 suggest inferior status of the Malay-speaking Muslims compared to Thai-speaking Muslims and to non-Muslims, which may hinder them from life chances. For example, Malay-speaking Muslims live in larger households, have higher dependency ratios, fertility and mortality, most live in rural areas, married at young ages and married more than once in a higher proportion. While those are aspects need more efforts, the fact that Malay-speaking breastfeed more and longer should be strengthened and supported.

We also present data on socio-economic status of the three provinces during 2003-2006, though not in the format of religion/language comparison, as the data not allowed. Contrasting the three provinces with the whole country indicates that the socio-economic inequality is decreasing. Measured by income, wage, and income per capita, as well as proportion of 15 and older population never had regular education, Yala is in the best position, while Narathivat is the worst. Employment is also increasing both males and females. Gross Provincial Product of the three provinces in 2005 is somewhat different from the Gross Domestic Product. At national level, industrial sector comprises highest share of income. The highest share of income is from fishing sector for Patani, and from agricultural sector for Yala and Narathivat. Proportion of population employed in the government sector is small in the three provinces, though increasing, suggesting the major role of private sector.

We propose areas of study for further research. Related to demographic aspects, we suggest constructing population projection in the three provinces by Malay-speaking Muslims, Thai-speaking Muslims and Buddhists. The comparison should also be made with Muslims outside the three provinces. Researches on migration among Muslims are also needed, as existing data on migration are very limited. In relation to socio-economic aspects, we suggest more research on unemployment, underemployment, and context-based employment. Finally, as we found different patterns across Muslims speaking Thai and Malay, we suggest research that differentiates between speaking Thai language and ability to speak Thai in relating this variable to other characteristics. Research that systematically explores how Muslims really perceive about Thai and Malay language will also be insightful.